

KYSTVERKET
NORWEGIAN COASTAL ADMINISTRATION

Statlig Aksjon

- Trans Carrier – plastpellet
 - Utslipp av 13.200 kg plastpellets, 23 februar 2020
-

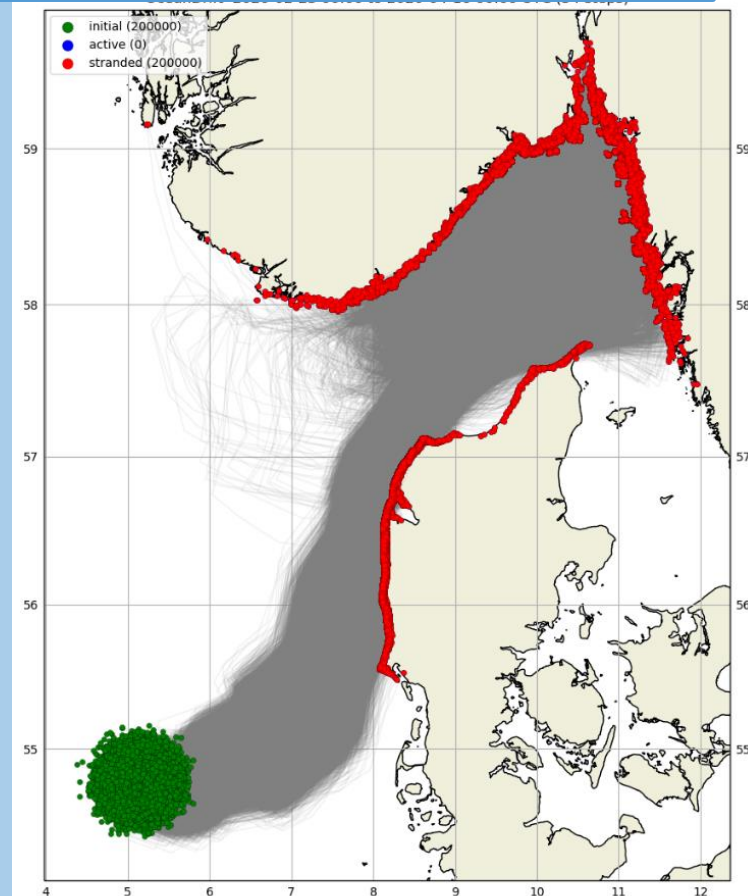

Rune Bergstrøm
Våler, 12.04.2021

Bakgrunn

- 23.02.2020, forflytning av last på dekk om bord «Trans Carrier» pga. dårlig vær rett syd av danske farvann
- Hull på en 30 fots container inneholdende plastpellet (2-3 mm)
- Mars - meldinger om påslag av større mengder med plastpellets, spesielt i Østfold.
- Innledningsvis - definert som en forsøplingshendelse og håndtert lokalt av den enkelte kommune.
- Avklaring mellom Klima og Miljødepartementet og Samferdselsdepartementet:
 - **definert som akutt forurensning, som kunne medføre skade på miljøet - Kystverket var rette myndighet til å følge opp hendelsen.**
 - Etter en helhetsvurdering besluttet Kystverket å erklære statlig aksjon 07.05.2020.
- Utslipp av **13.200 kg** pellet, hvorav ett kg. pellet består av ca. 47.000 single pellet, Dvs. **ca. 620 millioner pellets.**
- Deler av påslagene har endt opp på den svenske vestkysten

Bakgrunn

- Kystverket manglet erfaring fra opprydning av plastpellet
 - Ba om råd og erfaringer fra tilsvarende hendelser internasjonalt.
 - Fikk støtte fra ITOPF i arbeidet med å finne frem til effektive oppsamlingsmetoder.
 - Hasteutviklet en tilpasset registreringsfunksjonalitet i Kystinfo beredskap for å holde oversikt over status i påslag og fremgang i opprydningsarbeidet.
 - Fredrikstad kommune opprettet tidlig en kartløsning hvor publikum kunne melde inn funn.
 - Stor lokal kreativitet på metodeutvikling
- I stor grad behov for manuelt opptak støttet av enkle hjelpemidler som såldere, løvsugere og batteridrevne ryggstøvsugere.
- Arbeidet har foregått som rene strandoperasjoner da pelletsen ikke lett kan detekteres på sjø.

Involverte aktører:

- Rederiet Sea-Cargo Skips AS
- Forsikringselskapet Gard AS.
- Østfold IUA, Indre Oslofjord IUA, Vestfold IUA, Telemark IUA, Aust-Agder IUA
- Oslofjordens Friluftsråd med innleide private aktører. Det er mange «profesjonelle» strandryddere. Kombinerer ofte strandrydning med samfunnsnyttige prosjekter
- Kystverket
- **Spesielt:**
 - Kystverket har fungert som aksjonsleder
 - IUAene har primært stått for befaringer, og hatt god kontakt med kommunene.
 - Oslofjordens Friluftsråd leid inn av rederiet
 - Forestå koordinering av opprydningen etter oppdrag fra Kystverket.
 - Styring av innleide organisasjoner for dette.
 - Ny og positiv erfaring fra Kystverkets side
 - profesjonelle aktører som kan benyttes ifbm. en fremtidig aksjon mot akutt forurensning.

Nye roller og aktører i en statlig aksjon

- IUA'ene har befart. Bygd opp nært samarbeid med eierkommunene.
- Kommunene har utviklet samarbeid på tvers, eks. Teknisk etat, miljøvern, skjærgårdstjeneste
- Kommunene mer klar over sin rolle og ansvar- akutt forurensning
- Det store potensiale i frivillige organisasjoner, samt halv- og helproffe organisasjoner som jobber med marin forsøpling.
- Disse har engasjement, en kompetanse og lokalkunnskap som vil være en ressurs i alle aksjoner etter en akutt forurensningshendelse.

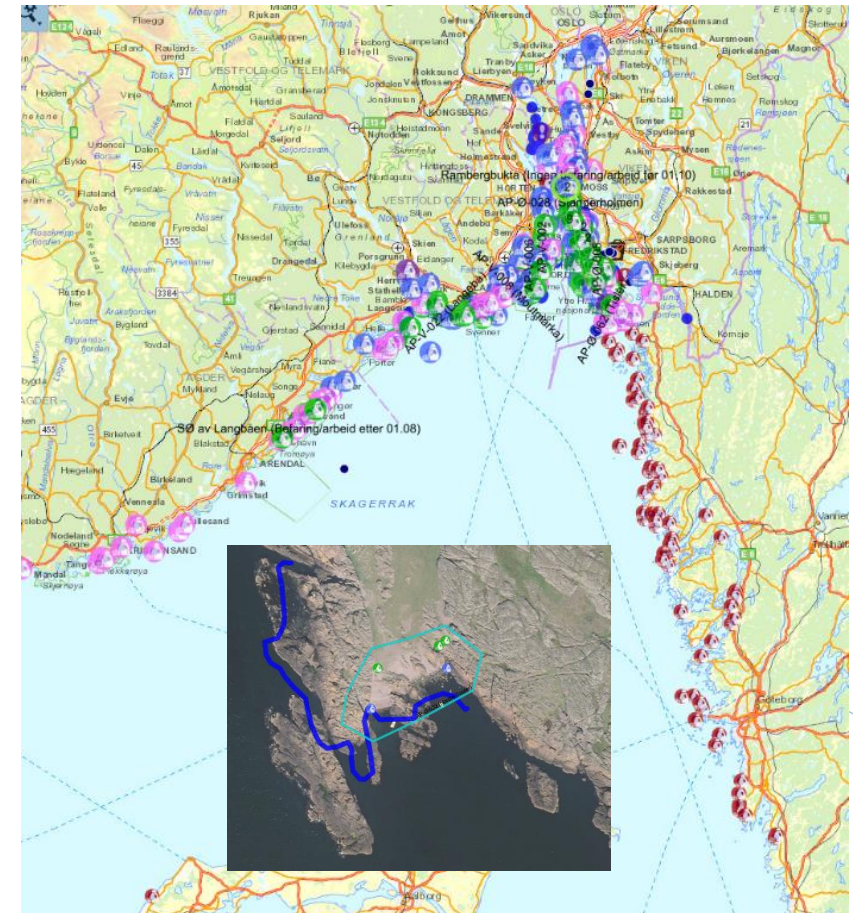

Status pr 01.01.2021:

- 965 funn totalt, hvorav 95 av disse er i Sverige
- 434 konkrete funn er ryddet opp, hvorav
 - 46 ble ryddet før erklæring av statlig aksjon.
 - 11 er fortsatt under arbeid, 12 øvrige gjenstår.
- Kartbasert oversikt finnes [her](#):
- De større funnene organisert i arbeidsposisjoner
 - Remobilisering/nye funn under veis

IUA	Arb.pos	Ferdig	Rest
Aust-Agder	5	5	0
Indre Oslofjord	4	4	0
Vestfold	34	34	0
Østfold	71	63	8

Status:

- Pr 31.12.2020 viser registreringene at det er tatt opp følgende:

IUA	Est. opptak i liter	Estimert opptak i kg	Antall dagsverk	Merknad
Østfold	5601	3193	890	De største forekomstene har vært i området rundt Hankø (Fredrikstad) og på Jeløya (Moss)
Indre Oslofjord	39	22	7	
Vestfold	1216	693	131	De største forekomstene har vært i området Røvikfjorden (Larvik)
Telemark	82	47	8	
Aust-Agder	170	97	27	
Totalt	7108	4052	1063	

- *Kommentar:* Vi vet ikke hvor mye privatpersoner har samlet opp i tillegg, uten å rapportere.
- *Det er parallelt ryddet store mengder marint avfall ifbm. aksjonen etter avtale med rederiet.*

Miljøpåvirkning:

- Pelleten ikke giftig
 - Ikke direkte negativ påvirkning på miljøet
 - Vil utvikle seg til mikroplast som er skadelig for miljøet på lang sikt.
 - Fisk, marine organismer og fugl som spiser pellets (likner fiskeegg) kan tenkes å få tilstopninger av fordøyelsessystemet
 - kan føre til avmagring og død.
- Derfor viktig å rydde så mye som det har vært praktisk mulig
- Gledelig at rederiet har påtatt seg å betale for ytterligere opprydding av annen marin forurensning parallelt med pellet-aksjonen.
- Pellet er analysert med hensyn til plasttype (polystyren) og tilsetningsstoffer.
 - Innhold av uorganiske elementer, organiske kjemikalier og organiske forbindelser er analysert.
 - Innhold av UV-stabilisatorer og mykner viste seg å være lavt til ikke detekterbart.
 - Ikke funnet innhold av flammehemmere.
- Miljøundersøkelser på fugl og fisk.
 - Ærfugl ble undersøkt av Norsk institutt for naturforskning (NINA) med hensyn på inntak av plastpellets.
 - 50 fugl ble undersøkt. Inntak av plastpellets hos ærfugl har skjedd i liten grad
 - Ikke har sammenheng med den økte dødeligheten hos ærfugl i ytre Oslofjord våren 2020.
- Havforskningsinstituttet har undersøkt mageinnhold i fiskeyngel og kystnære fiskearter
 - 633 individer av ni fiskearter langs kysten i Østfold.
 - Ikke funn av plastrester i noen av individene.
 - Utslipet har ikke påvirket de undersøkte fiskeartene i det berørte området.
- <https://www.kystverket.no/Nyheter/2020/desember/ingen-skade-av-plastpellets-pavist-i-fisk-eller-fugl/>

Erfaringer og forventet avslutning:

- [Endelig rapport plast pellets resemetoder Trans Carrier.pdf](#)
- De enkle manuelle metodene har fungert tilfredsstillende, men er tidkrevende.
- Viktig å komme tidlig i gang med opprydning og ha fokus på områder med større ansamlinger av pellets.
- Høst/vinter, på områder med vegetasjon som har visnet har opprydningen gått lettere. Sandstrand lettere å støvsuge vinterstid (tung våt sand).
- En strand bruk av gravemaskin - forurensede masser i vannbad.
 - Opptak derfra manuelt med hov.
 - Effektivt - metode som kunne brukes på større sandstrender.
- Remobilisering/nye påslag i ryddeperioden
- Det er gjennomføres befaringer(IUA, SNO, KYV) ved påske-tider, 12 aksjonerbare lokaliteter er påvist. Det resterende arbeid vil fullføres i løpet av vår 2021.
- IUA'ene samarbeider godt med kommunene, bygger nyttige kontakter, akutt forurensning får kommunalt fokus
- Bruk av erfarne ryddere av marint søppel er svært positive. De er dedikerte, kjenner kysten, har erfaring med sikkerhet på sjø og i strandsonen. Viktig ressurs for beredskapen i alle typer

